

Коваленко А. С.

здобувач вищої освіти інженерно-енергетичного факультету

Науковий керівник: **Курепін В. М.**

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри методики професійного навчання,

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

Управління економічною безпекою підприємств аграрного сектору економіки зумовлюється структурою їх управлінських процесів. Під цим управлінням розуміють цілісну систему принципів і методів формування та реалізації управлінських рішень, спрямованих на забезпечення захисту економічних інтересів підприємства від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Економічна безпека аграрних підприємств інтерпретується як динамічний стан, за якого суб'єкт господарювання здатний підтримувати стабільні результати діяльності, адаптуючись до різноманітних змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Вона передбачає належний рівень захищеності специфічних ресурсів підприємства від потенційних ризиків та загроз, характерних для аграрної сфери. З огляду на особливості виробничих процесів, на агропідприємствах виникають специфічні ризики, нетипові для інших галузей, що зумовлює необхідність ретельної організації системи управління економічною безпекою та постійного моніторингу таких загроз.

Враховуючи специфіку функціонування підприємств у сфері аграрного бізнесу, систему економічної безпеки агропідприємства доцільно трактувати як цілісну взаємодію структурних елементів його діяльності, що забезпечує ефективне функціонування та мінімізує вплив потенційних загроз. Аграрна галузь відіграє ключову роль у соціально-економічному розвитку країни, оскільки агропідприємства перебувають у тісному взаємозв'язку з іншими секторами національної економіки. Основними завданнями цієї галузі є нарощування обсягів виробництва та підвищення якості аграрної продукції [1, с. 64], що досягається шляхом впровадження інноваційних технологій, проведення реконструкції та модернізації виробничих процесів, а також інтенсифікації сільськогосподарських технологій.

Ключовими елементами системи управління економічною безпекою аграрних бізнес-структур є об'єкт і суб'єкт управління, нормативно-правова та законодавча база, функціональні компоненти, механізм реалізації інструментарію оцінювання стану аграрного виробництва. Об'єктом управління економічної безпеки агропідприємства вважають трудові ресурси, фінансову сферу, інформаційне забезпечення та інші складові діяльності, що визначають стійкість функціонування. У цьому контексті стабільний економічний стан аграрного

підприємства розглядається як ключовий об'єкт управлінського впливу, спрямованого на підтримання його захищеності та ефективності.

Суб'єктів управління системою економічної безпеки підприємств аграрної сфери доцільно класифікувати за двома групами: до внутрішніх належить структури, що забезпечують захищеність підприємства, тоді як до зовнішніх - державні інституції України та недержавні організації безпекового спрямування. Агропідприємства характеризуються низкою особливостей, серед яких низька оборотність капіталу та тривалий виробничо-господарський цикл [2, с. 510], високий рівень індивідуалізації споживача продукції, специфічність управлінського та бухгалтерського обліку, функціонування в умовах розгалужених міжгалузевих зв'язків, а також необхідність дотримання широкого спектру державних норм і регламентів. Такі характеристики зумовляють підвищені вимоги до організації системи їхньої економічної безпеки [3, с. 201].

Сукупність зазначених взаємозв'язків формує комплекс внутрішніх та зовнішніх загроз економічній безпеці агропідприємства. За умови неефективного управління системою економічної безпеки знижується рівень економічної стійкості, погіршуються результати господарської діяльності. Повнота та результативність забезпечення економічної безпеки аграрного підприємства визначаються наявними матеріально-технічними та фінансовими ресурсами, що перебувають у його розпорядженні, якістю державного нормативно-правового забезпечення, а також обізнаністю та усвідомленням персоналом значущості дотримання вимог безпеки.

Отже, на сучасному етапі розвитку підприємства аграрної галузі потребують впровадження сучасних інструментів управління економічною безпекою. Це зумовлено високою привабливістю та конкурентоспроможністю аграрного бізнесу, що потребує підвищеного рівня захищеності та ефективного реагування на потенційні загрози, як внутрішні, так і зовнішні.

Список використаних джерел:

1. Курепін В. М. Іваненко В. С. Застосування цифрових технологій у сільському господарстві для досягнення цілей сталого розвитку. *Modern Economics*. 2024. № 47(2024). С. 62-69. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-09).
2. Сухорукова А. А., Курепін В. М. Розробка бізнес-стратегій діяльності підприємств аграрного профілю. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, ОНЕУ, 10-11 жовтня 2025 р.). Одеса, 2025. С 508-511. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22540>.
3. Іваненко В.С. Штучний інтелект у системах безпеки. *Інформаційні технології в сучасному світі* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Харків, 29 квітня 2025 р. / Державний біотехнологічний університет. Харків, 2025, С. 200-203. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/21614>.